

**Tường trình buổi lễ Tưởng Niệm và Tri Ân tại
Troisdorf ngày 20.9.2025**

Trong khuôn khổ tưởng niệm Quốc Hận lần thứ 50, người Việt tỵ nạn không thể không nhắc đến thảm cảnh thuyền nhân là một trong những dấu mốc bi thương nhất trong lịch sử Việt Nam cận đại.

Riêng tại Đức Quốc, người Việt tỵ nạn có những vị ân nhân nổi tiếng như Thống Đốc Ernst Albrecht (1930-2014), nhà báo Franz Alt, cựu dân biểu CDU Matthias Wissmann... và vô số ân nhân âm thầm khác. Tuy nhiên, một người ân nhân vĩ đại nổi tiếng trên thế giới là Tiến Sĩ Rupert Neudeck (1939-2016) với con tàu Cap Anamur (1979-1987) đã cứu vớt 11.300 thuyền nhân Việt Nam trên biển Đông là một kỳ tích nhân đạo được lưu danh sử sách.

Tại mảnh đất Troisdorf, ngôi nhà Tiến Sĩ Rupert Neudeck là một nơi cửa luôn mở đón nhận tất cả những tấm lòng nhân ái và những người con tha hương đi tìm tổ ấm. Tại đây người ta cũng không thể không quên sự đồng hành kiên định của vị hiền thê của Tiến Sĩ Rupert Neudeck là bà Christel Neudeck, người cùng đồng tâm đồng lòng với phu quân để cùng sống một cuộc đời thanh đạm và chia sẻ yêu thương với những người Việt tỵ nạn. Troisdorf đã nghiễm nhiên trở thành mảnh đất thiêng nguồn cội lịch sử cho thuyền nhân Việt Nam tại Đức Quốc vì nơi đây, ngay trong khu Công Viên Thành Phố (Stadtpark) tại trung tâm, có một chiếc ghe nguyên bản của thuyền nhân Việt Nam do chính bàn tay của Tiến Sĩ Neudeck đem về cảng Hamburg rồi kéo về Troisdorf đặt tại nơi này từ năm 1984.

Đây chính là một cái ghe của thuyền nhân duy nhất trên thế giới còn tồn tại đến ngày nay. Do vậy, cách nay 18 năm, người Việt tỵ nạn Cộng Sản tại Đức Quốc đã lập một Bia Tỵ Nạn vào ngày 28.4.2007 ngay trong khuôn viên Stadtpark Troisdorf bên cạnh chiếc ghe lịch sử để tưởng niệm thuyền nhân đồng thời để tri ân chính phủ và người dân Đức. Từ nhu cầu khẩn thiết nêu trên của cộng đồng người Việt tỵ nạn trong dịp tưởng niệm Quốc Hận lần thứ 50, Liên Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Cộng Hòa Liên Bang Đức đã vận động tổ chức trùng tu chiếc ghe và long trọng làm lễ Tưởng Niệm và Tri Ân nước Đức tại Troisdorf.

Ngày thứ bảy 20.9.2025 là một ngày nắng ấm vào đầu thu, những lá cờ Vàng bay phấp phới trên Công Viên Thành Phố bên cạnh chiếc ghe lịch sử, vốn đã được ông Nguyễn Văn Rị và các anh em tỵ nạn trùng tu sơn sửa lần thứ tư vào ngày 6.9.2025 tức là hai tuần trước đó.

Tuy ngày tổ chức trùng hợp với nhiều sự kiện quan trọng khác trong cộng đồng nhưng các hội đoàn và thân hữu đến tham dự đông đảo hơn dự kiến của ban tổ chức, và đa số là các thuyền nhân được tàu Cap Anamur cứu vớt trên biển Đông từ 40 năm trước. Họ đến từ Hamburg, München, Nürnberg, Frankfurt, Darmstadt, Thụy Sĩ, Bỉ, Hòa Lan, Mönchengladbach, Berlin....

Với sự hiện diện của bà Christel Neudeck và cộng sự cũ trên tàu Cap Anamur, chương trình Tưởng Niệm và Tri Ân được trang trọng bắt đầu với nghi thức chào cờ Đức Việt và Phút Mặc Niệm dưới sự điều khiển chương trình của ông Trịnh Đỗ Tôn Vinh. Tiếp theo, bà Hoàng Thị Mỹ Lâm, đại diện Liên Hội, ngỏ lời chào mừng quan khách và tuyên bố lý do buổi lễ. Bà Christel Neudeck tiếp lời nhắc lại công đức của Tiến Sĩ Rupert Neudeck và mối tình thân của bà đối với người tỵ nạn Cộng Sản Việt Nam, bà khẳng định cộng đồng người Việt tỵ nạn đã hội nhập thành công và trở nên niềm tự hào của nước Đức. Kế đó là ông Đinh Kim Tân, đại diện Liên Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Đức Quốc, lên phát biểu về nỗi đau thương và sự mất mát của thuyền nhân từ 40-50 năm về trước, ông xúc động nhắc lại giây phút chính mình và gia đình được tàu Cap Anamur cứu sống. Xen kẽ trong chương trình là những bài hát cho thuyền nhân do ca nhạc sĩ Cao Thành, Vĩnh Điệp... phụ trách, đặc biệt là ca khúc Ta Phải Nhớ của nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Đức mới sáng tác. Chương trình được tiếp tục với lời chào mừng của Tổ Chức Ki-Tô-Giáo Chống Tra Tấn ACAT và lời chào mừng của Tổ Chức chống án tử hình (Initiative gegen Todesstrafe). Cả hai Tổ Chức ca ngợi tinh thần nhân ái của Cap Anamur đồng thời lên án nặng nề sự đàn áp nhân quyền và kêu gọi chấm dứt đàn áp xuyên quốc gia của nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam. Phần Tri Ân được kết thúc bằng bản hợp ca Việt Nam của Phạm Duy và tất cả đồng bào tham dự nâng cao hình ảnh của các Tù Nhân Lương Tâm Lê Đình Lương, Cấn Thị Thêu... như một minh chứng

cho sự kiên trì tranh đấu cho công bằng dân chủ cho toàn thể nhân dân Việt Nam.

Tiếp theo ban tổ chức bước sang chương trình cầu nguyện cho thuyền nhân tử nạn trên đường vượt biên tại Bia Tỵ Nạn, bà Lê Nhất Hiền và các Phật Tử đảm nhiệm nghi thức Phật Giáo và ông Nguyễn Văn Rị, đại diện Hiệp Hội Bác Ái Vinh Sơn Đức Quốc, đảm nhiệm nghi thức Công Giáo và lễ dâng nến dâng hương hoa.

Buổi lễ kết thúc bằng một tiệc trà thân mật với tất cả mọi người tham dự trong ánh nắng thu vàng ấm áp.

Mong rằng truyền thống uống nước nhớ nguồn của người tỵ nạn Cộng Sản Việt Nam sẽ được gìn giữ trong nhiều thế hệ sau.

Một hiện tượng bên lề trong buổi lễ Tưởng Niệm và Tri Ân tại Troisdorf

Trong lúc mọi người tất bật chuẩn bị cho buổi lễ thì tại trạm xe buýt gần công viên thành phố có hai thanh niên ăn mặc áo phong nhãn nhúm đứng thập thò đưa handy về phía nhóm người Việt tỵ nạn đang làm việc để quay chụp hình. Nhìn kỹ thì thấy một người mặc áo phong trắng có vẽ hình cờ đỏ sao vàng, còn người mặc áo xám thì không có dấu hiệu gì cả. Thanh niên áo trắng ngoắt tay như có vẻ rủ đồng bọn đến, một lát sau có một phụ nữ áo trắng mang hàng chữ Emirate đến nhập bọn và phía trên Balkon tầng một của một chung cư đối diện có một phụ nữ khác mặc áo đen hở vai và hở rốn tay cầm một miếng vải đỏ hình tam giác đứng nhảy múa loạn xạ.

Trước thái độ đáng ngờ đó ban tổ chức đã gọi điện báo cảnh sát. Chỉ trong vòng vài phút hai xe cảnh sát với ba vị cảnh sát xuất hiện. Sau khi nghe ban tổ chức trình bày sự việc, ba vị cảnh sát tiến đến trạm xe buýt xét hỏi giấy tờ những kẻ bị nghi ngờ phá rối trật tự công cộng. Lúc này chỉ có hai thanh niên ngồi lại. Thanh niên áo xám có vẻ trẻ hơn không nói gì, chỉ có thanh niên áo trắng nói bập bẹ tiếng Anh là họ chỉ ngồi chờ xe buýt đến. Ba vị cảnh sát lùi lại quan sát.

Khi xe buýt trờ đến mà hai thanh niên vẫn ngồi yên thì vị cảnh sát nữ tiến lại trước và thúc họ lên xe. Hai người này từ chối thì thái độ của ba vị cảnh sát đột nhiên thay đổi, họ hô to GEHEN và buộc hai thanh niên phải rời trạm xe buýt.

Có thể hai thanh niên này không hiểu luật Đức là chỗ ngồi ở trạm chờ xe Buýt không phải là ghế đá công viên để ngồi chơi nên đã nói ngông với cảnh sát. Người ta quan sát thấy hai thanh niên tẽn tò bước qua đường tiến về căn hộ bên kia đường, Tại Balkon căn hộ tầng một miếng vải đỏ hình tam giác được vắt lên thanh chắn cho người ta thấy ở giữa miếng vải có hình ngôi sao vàng.

Tưởng như thế là yên, xe cảnh sát bỏ đi, buổi lễ tiến hành bình thường. Khi buổi lễ bước sang phần tưởng niệm và cầu nguyện cho các thuyền nhân đã mất trên đường vượt biên, trong không khí trang nghiêm và mọi người đang tĩnh tâm cầu nguyện thì từ Balkon căn hộ nói trên phát âm thanh bài hát chào cờ của Cộng Sản Việt Nam và những bài hát của Cộng Sản khác.

Lần này theo yêu cầu của ban tổ chức hai xe cảnh sát lại xuất hiện nhanh chóng hơn. Lúc đầu các vị cảnh sát đứng dưới đường ra dấu cho thanh niên áo trắng đứng trên Balkon ngưng mở nhạc phá rối buổi cầu nguyện nhưng người thanh niên vẫn nhún vai khua tay ý nói: “Tôi không hiểu gì hết...” .Tức thì các vị cảnh sát biến mất sau tòa nhà một hồi lâu.

Sau đó vị cảnh sát trưởng đến tường trình với ban tổ chức trong đó có ông Trịnh Đỗ Tôn Vinh và ông Hồ Ngọc làm nhân chứng :

1. Cảnh sát đã kêu thêm 2 nhân viên sở trật tự đến vì sở này đã cấp phép tổ chức buổi lễ, như vậy là họ có 5 người đến
2. Cảnh sát và nhân viên sở trật tự đã vào căn hộ của thanh niên áo trắng và tịch thu dàn máy phát thanh
3. Cảnh sát đã làm Strafanzeige đơn tố cáo và phạt tiền thanh niên này vì ngoan cố quấy rối buổi sinh hoạt đã được sở trật tự cấp phép

4. Họ định bắt giữ người thanh niên áo trắng này nhưng vì trong nhà có hai trẻ nhỏ nên tạm thời anh thanh niên không bị bắt mang đi. Nếu tái phạm họ sẽ gửi hai em bé cho bộ thanh thiếu niên và sẽ bắt giam anh thanh niên
5. Có một phụ nữ xuất hiện trong căn hộ , xưng là chị em với người thanh niên áo trắng và bảo anh ấy bị bệnh tâm thần
6. Vị cảnh sát khuyên ban tổ chức nên thông báo cho cảnh sát biết sau khi nhận được giấy chấp thuận của sở trật tự để họ giữ an ninh cho buổi lễ chu đáo hơn

Người ta quan sát ngay sau đó miếng vải đỏ bị hất lên thành balkon và các cửa chính cửa sổ của căn hộ đóng kín mít. Hành vi phá rối đã bị cảnh sát Troisdorf ngăn chặn hiệu quả.

Khi chấm dứt buổi lễ, vị cảnh sát trưởng lại đến tiếp xúc với ban tổ chức một lần nữa. Trong thái độ thân thiện vui vẻ ông ta bảo tôi sẽ chờ đây cho đến khi tất cả các bạn rời khỏi công viên để bảo đảm an ninh cho từng cá nhân quý vị. Trước hành động và lời nói chân tình của một vị “đầy tớ nhân dân”, mọi người vô cùng cảm động về tinh thần phục vụ công minh chính trực của cảnh sát Đức.

Berlin, ngày 22.9.2025
Hoàng Thị Mỹ Lâm